EDUSKUNTA, Valtiovarainvaliokunta, verojaosto

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Helsinki 5.11.2020

Viite: HE 170/2020 vp

Asia: Hallituksen esitys 170/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaisverolain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveyspoliittinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 234 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä 75muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Liitteenä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n lausunto yllä mainitusta asiasta.

Lisätietoja: pääsihteeri Vertti Kiukas, vertti.kiukas@soste.fi, 040 592 4287
erityisasiantuntija Aleksi Kalenius, aleksi.kalenius@soste.fi, 040 574 1618

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas

pääsihteeri

Lausunto

Hallitus esittää muutettavaksi arpajaisverolakia väliaikaisesti siten, että yksinoikeudella toimeenpantaviin arpajaisiin sovellettava verokanta alennettaisiin 12 prosenttista 5,5 prosenttiin. Esitys on osa toimia turvata rahapelitoiminnan tuottojen edunsaajille vuotta 2019 vastaava rahoitustaso vuonna 2021.

Rahapelituottojen pysyväksi muodostuva aleneminen sekä koronakriisiin liittynyt pelituottojen väliaikainen lasku ovat uhanneet pitkälti niihin nojaavan järjestötoiminnan rahoituksen kestävyyttä. SOSTE on esittänyt arpajaisverokannan alentamista järjestöjen rahoituksen kestävyyden turvaamiseksi.

Esitetyllä arpajaisverolain muutoksella sekä muilla samanaikaisesti toteutettavilla toimilla turvataan rahapelitoiminnan tuottojen edunsaajien rahoitustaso vuonna 2021. Muille edunsaajille kuin sosiaali- ja terveysjärjestöille vuoden 2021 rahoitustaso turvataan budjettivaroista. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen osalta vuoden 2021 rahoitustaso turvattiin kuitenkin järjestöjen tulevien vuosien rahoitukseen vuoden 2017 rahapeliyhtiöiden fuusion yhteydessä varatuista ns. jakamattomista varoista.

Sen lisäksi, että valittu toimintapa ei kohtele eri sektoreiden järjestöjä yhdenvertaisesti ja loukkaa rahapeliyhtiöiden fuusion yhteydessä sovittuja periaatteita ns. jakamattomien varojen käytöstä, valittu rahoitustason turvaamisen tapa aiheuttaa suoraan kasvaneen riskin siitä, että sosiaali- ja terveysjärjestöihin kohdistuu merkittävä rahoitustason lasku tulevina vuosina. Yhdessä pysyvästi alenevien rahapelituottojen kanssa ratkaisu kasvattaa järjestöissä koettua epävarmuutta tulevaisuuden rahoituspohjasta. Koettu epävarmuus voi näkyä myös järjestöjen ennakollisena sopeutumisena odotettuun matalampaan rahoitustasoon. Ajankohtaisessa yhteiskunnallisessa tilanteessa, jossa järjestöjen panos kaikkien kansalaisten hyvinvoinnille on tavanomaistakin tärkeämpi, ennakolliset sopeuttamistoimet olisivat erityisen epätoivottavia.

SOSTE pitää perusteltuna, että arpajaisverolain 4 §:n väliaikaiseksi esitetty muutos toteutettaisiin pysyvänä muutoksena, jotta sosiaali- ja terveysjärjestökentässä koettua voimakasta epävarmuutta rahoituspohjan kestävyydestä voitaisiin vähentää.